Stuk **1592** (2007-2008) – Nr. 2

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

16 mei 2008

VOORSTEL VAN DECREET

– van de dames Veerle Heeren, Dominique Guns en Else De Wachter en de heer Jan Peumans –

houdende wijziging van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers, met het oog op tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders

VERSLAG

namens de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen uitgebracht door de dames Els Robeyns en Hilde De Lobel

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Penris.

Vaste leden:

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jan Penris, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer Christian Verougstraete;

mevrouw Cathy Berx, de heren Carl Decaluwe, Tom Dehaene, mevrouw Veerle Heeren;

mevrouw Dominique Guns, de heren Hugo Philtjens, Bob Verstraete;

de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint, de heer Jan Roegiers.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Erik Tack, Roland Van Goethem, John Vrancken;

de heer Dirk de Kort, de dames Cindy Franssen, Monica Van Kerrebroeck, de heer Johan Verstreken;

de dames Hilde Eeckhout, Anne Marie Hoebeke, Laurence Libert;

de heer Chokri Mahassine, mevrouw Els Robeyns, de heer Jo Vermeulen.

Toegevoegde leden:

de heer Gino De Craemer;

mevrouw Vera Dua.

Zie:
1592 (2007-2008)
– Nr. 1: Voorstel van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen besprak op 24 april 2008 het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers, met het oog op tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders.

I. TOELICHTING DOOR DE INDIENERS

Mevrouw *Else De Wachter* doet, vooraleer te beginnen met de toelichting van het voorstel van decreet, eerst een mededeling. Zij zegt dat er iets fout is gelopen bij de publicatie van het voorstel van decreet en meer bepaald bij de vermelding van de indieners. Zonder in naam van de meerderheid te spreken, meent zij dat er eventueel een herdruk van het parlementair stuk zou kunnen komen. Dat hoeft daarom nog niet de commissiebehandeling van het voorstel van decreet in de weg te staan.

Mevrouw De Wachter verklaart dat het voorstel van decreet een dubbel doel nastreeft. Het is de bedoeling de reglementering van de huisvesting van seizoenarbeiders te versoepelen. Maar vooral willen de indieners zekerheid bieden aan de seizoenarbeiders en aan wie hen tijdelijk onderdak verschaft. Daarbij blijft het heel belangrijk dat de kwaliteit van het logies wordt bewaakt; toch wordt er rekening gehouden met de specifieke omstandigheden van de seizoenarbeid. Voor het garanderen van een kwaliteitsvolle verblijfsaccommodatie die ook rekening houdt met de bijzondere omstandigheden van seizoenarbeid, neemt het voorstel van decreet het Kamerdecreet als uitgangspunt.

Het voorstel van decreet strekt ertoe de oppervlaktenorm van 8 m², die geldt voor de meeste studentenkamers, ook van toepassing te maken voor de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders. Daarnaast wordt er ook een norm ingevoerd voor de gezamenlijke oppervlakte van kamer en gemeenschappelijke ruimte: minimum 18 m² als het gaat om een eenpersoonskamer. Daar komt 10 m² bij voor elke persoon extra in een kamer. Die normen moeten de seizoenarbeiders de garantie geven op voldoende ruimte om samen te leven en voldoende plaats voor privacy en hygiëne, aldus spreekster.

Mevrouw De Wachter wijst er meteen op dat in het voorstel van decreet een overgangsperiode is ingebouwd om de sector de kans te geven zich te conformeren aan de nieuwe normen.

Ook mevrouw *Veerle Heeren* wijst erop dat het hier gaat om een afwijking op het bestaande Kamerdecreet. Seizoenarbeid en de nood aan tijdelijk onderdak die daarmee gepaard gaat, noemt zij niet alleen een Limburgs verhaal. Het wordt hoe langer hoe meer een kwestie die heel Vlaanderen aanbelangt, omdat wij – jammer genoeg – voor een aantal knelpuntberoepen meer en meer een beroep moeten doen op buitenlandse werkkrachten. Mevrouw Heeren illustreert dat met het aantal uitgereikte arbeidsvergunningen in 2007: dat waren er 25.207 voor knelpuntberoepen. Daarvan gingen 16.426 vergunningen naar Polen, die onder meer tewerkgesteld worden in de fruitsector. De fruitsector is voor een groot deel geconcentreerd in Zuid-Limburg, maar ook in de regio van Hoogstraten en in West-Vlaanderen zijn er fruitboeren actief.

Mevrouw Heeren herinnert zich het eerste jaarrapport van de Vlaamse Wooninspectie, waarin de inspectie onder meer de slechte huisvesting van de seizoenarbeiders aan de kaak stelde. In de loop der jaren is een hele weg afgelegd in de Limburgse fruitregio. De laatste jaren wordt men er niet meer geconfronteerd met toestanden waarin men zelfs zijn hond niet te slapen zou leggen. Dankzij decretale initiatieven voor woonkwaliteitsbewaking heeft er zich in de sector onmiskenbaar een mentaliteitswijziging voorgedaan. Toch staat mevrouw Heeren ervan versteld hoeveel mensen nog altijd geen weet hebben van regels van woonkwaliteitsbewaking.

De simpele toepassing van het Kamerdecreet op de huisvesting van seizoenarbeiders noemt mevrouw Heeren niet zo evident. Het Kamerdecreet is indertijd uitgewerkt voor studenten, logementbewoners en andere permanente kamerbewoners. Dat is toch wel een andere doelgroep dan mensen die als gastarbeider slechts voor een beperkte periode in ons land verblijven. En tot elke prijs moet worden vermeden dat die gastverblijven zouden worden gebruikt voor permanente bewoning. Mevrouw Heeren beklemtoont dat voor permanente bewoning het Kamerdecreet onverkort blijft gelden zoals het tot vandaag is uitgewerkt.

Spreekster trekt er de aandacht op dat de huisvesting van gastarbeiders ook onder federale regels valt. Kamers voor seizoenarbeiders vallen ook onder de federale reglementering van het ARAB (Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming). Naast de Vlaamse Wooninspectie is er dan ook de federale sociale inspectie die toekijkt op misbruiken. Bovendien is er een link met ruimtelijke ordening. Mevrouw Heeren herinnert aan de uitgebreide antwoorden die zij verkreeg op haar vragen van de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën

en Begroting en Ruimtelijke Ordening.[1] Daarin werd duidelijk dat het in de ruimtelijke ordening mogelijk is tijdelijke vergunningen te bekomen voor het huisvesten van seizoenarbeiders. Intussen is in de provincieraad van Limburg een provinciale verordening voor de huisvesting van seizoenarbeiders goedgekeurd. Mevrouw Heeren hoopt dat dit initiatief navolging zal vinden in andere provincies. Het is de bedoeling dat de gemeenten in de provincie bij het uitreiken van tijdelijke vergunningen voor de huisvesting van seizoenarbeiders de regels van ruimtelijke ordening overal op dezelfde manier zouden toepassen. Spreekster is er fier op dat het eigenlijk het reglement van haar eigen stad, Sint-Truiden, is dat men heeft overgenomen.

Mevrouw *Dominique Guns* legt uit dat de indieners bij de uitwerking van hun voorstel van decreet gepoogd hebben een combinatie te vinden tussen het economische aspect en het menselijke aspect. Het uitgangspunt daarbij was dat de woonkwaliteit voor seizoenarbeiders een troef is voor ernstige bedrijven die op zoek zijn naar werkkrachten voor de fruitpluk. Voldoende ruimte om te slapen en voldoende privacy en sanitair zijn daarbij essentieel, bekeken vanuit menselijk standpunt. Economisch is het dan weer belangrijk ermee rekening te houden dat het hier gaat om veelal kleinere bedrijven, die niet de mogelijkheden hebben om zeer veel te investeren in het logies van hun tijdelijke arbeidskrachten. Toch acht mevrouw Guns het onontbeerlijk dat minimale kwaliteitsnormen worden nageleefd, ook met het oog op de veiligheid van de plukkers.

II. ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw *Hilde De Lobel* acht het voorstel van decreet evenwichtig. Het Kamerdecreet was bedoeld voor permanent wonen en dat is toch wel iets anders dan tijdelijk onderdak. Maar een aanpassing aan die nieuwe nood mag toch niet de deuren openzetten voor grove vormen van uitbuiting. Daarom steunt spreekster het voorstel.

Mevrouw De Lobel hoopt dat de soepeler normen de kleinere bedrijven ertoe kunnen brengen extra inspanningen te doen om zich te conformeren aan die meer haalbare normen. Zij merkt op dat de term ‘seizoenarbeider’ in het voorstel wordt beperkt tot de land- en tuinbouwsector. Hoe zit het dan met seizoenarbeid in de horeca aan de kust? Welke reglementering moet daar worden toegepast?

Ten slotte benadrukt mevrouw De Lobel dat het succes van het voorstel van decreet zal afhangen van de handhaving ervan. Maar daaraan twijfelt zij niet gezien het doeltreffend optreden van de Vlaamse Wooninspectie, zoals dat elk jaar opnieuw weer tot uiting komt in het jaarrapport van de inspectie.

Mevrouw *Els Robeyns* zegt te komen uit dezelfde fruitstreek als mevrouw Heeren. Ook spreekster wijst op de spectaculaire stijging van het aantal seizoenarbeiders in de fruitpluk. De huisvesting van die arbeiders was niet altijd even verantwoord. De fruitbedrijven krijgen nu de kans het logies dat zij aan hun seizoenarbeiders bieden aan te passen op een manier die economisch beter haalbaar is dan tot nu. Anderzijds zal dat toch ook het gelukkige gevolg hebben dat een aantal seizoenarbeiders in menswaardiger omstandigheden zal kunnen wonen.

Het voorstel van decreet werd op een bepaald moment door de auteurs het ‘Kataraktdecreet’ genoemd, naar de gelijknamige tv-serie op één, die zich afspeelt in de fruitstreek van Haspengouw. Mevrouw *Veerle Heeren* heeft ondertussen begrepen dat dit een beschermde naam is. Antwoordend op de vraag van mevrouw De Lobel bevestigt mevrouw Heeren dat het voorstel van decreet inderdaad is toegespitst op seizoenarbeid. Als dat begrip te ruim wordt genomen en ook tijdelijke arbeid van langere duur, zoals in de bouw en de horeca aan de kust, zou omvatten, zouden de normen moeten worden aangepast aan langer verblijf. Overigens heeft mevrouw Heeren geen weet van gelijksoortige huisvestingsproblemen van tijdelijk personeel in de horeca als in de fruitsector.

Mevrouw Heeren belicht ook eventjes de overgangsregeling. Die ziet er vrij soepel uit, maar het is de bedoeling de mensen de kans te geven om hun logies aan te passen aan de thans gestelde normen. Het voorstel van decreet moet rechtszekerheid bieden aan de fruitboeren en de landbouwers, witloftelers bijvoorbeeld. Spreekster wijst er nogmaals op dat het echt een versoepeling is van de tot nu geldende regeling van het Kamerdecreet. Tegelijk gaan die soepeler normen mistoestanden tegen. Er moeten geen hotelaccommodaties komen maar wel degelijk en proper onderdak.

Ook mevrouw *Else De Wachter* benadrukt dat de auteurs gestreefd hebben naar een evenwichtige regeling. De inspiratie kwam onder meer uit de jaarrapporten van de Vlaamse Wooninspectie. Daarmee is eens te meer bewezen welke belangrijke rol de wooninspectie speelt in de woonkwaliteitsbewaking. Spreekster hoopt dat de toekomstige bevindingen

[1] Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de toepassingsmogelijkheden van het decreet ruimtelijke ordening in het kader van de huisvesting van seizoenarbeiders, *Hand.* Vl. Parl. 2006-07, nr. C214 - LEE 31. Zie ook *Hand.* Vl. Parl. 2005-06, C300 - WON 23.

van de wooninspectie een hulpmiddel zullen zijn bij de noodzakelijke evaluatie van de toepassing van de nieuwe normen. Een niet te verwaarlozen aspect van de handhaving zal zijn dat de nieuwe normen enkel gelden voor de tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders en dat er van die logiesmogelijkheden geen gebruik wordt gemaakt voor vormen van permanent wonen.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Artikel 1 wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 2

In artikel 2 wordt de seizoenarbeider gedefinieerd als een gelegenheidsarbeider. Mevrouw *Veerle Heeren* legt uit waarom. De grote bezorgdheid van de indieners was te voorkomen dat onder geen enkel beding de huisvesting voor seizoenarbeiders kon gebruikt worden voor enige vorm van permanente bewoning. Daarom wordt in dit artikel verwezen naar verschillende koninklijke besluiten, waaruit onder meer volgt dat seizoenarbeiders een plukkaart kunnen krijgen van maximaal 65 dagen per kalenderjaar. Dat garandeert de tijdelijkheid van het verblijf. Uit reacties blijkt de sector daarmee tevreden te zijn.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 3

Dit artikel wordt zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 4

Mevrouw *Veerle Heeren* preciseert dat in dit artikel een opsomming wordt gegeven van de verschillende voorwaarden waaraan de kamers die verhuurd worden aan seizoenarbeiders in de land- en tuinbouwsector, moeten voldoen. Hierbij wordt afgeweken van de huidige criteria van het Kamerdecreet. Zo moet er een ruimte zijn voor onderhoudsmateriaal. Dat vervalt voor de kamers voor seizoenarbeiders aangezien er nauwkeurig omschreven is aan welke normen niet alleen de kamers maar ook de gemeenschappelijke ruimte moet voldoen. Ook is er een specifieke regeling voor de kook- en wasgelegenheid. Die hoeven niet in de kamer als ze zijn ingericht in de gemeenschappelijke ruimte. Maar wat de verluchting en de elektriciteit betreft, is de nieuwe regeling volledig conform het bestaande Kamerdecreet.

Expliciet gaat mevrouw Heeren in op de vereiste minimale hoogte. In het bestaande Kamerdecreet is dat 2,20 meter. Voor kamers voor seizoenarbeiders wordt 2,35 meter vereist omdat rekening wordt gehouden met de – federale – ARAB-regeling. Het ARAB vraagt zelfs 2,50 meter hoogte, maar er is geopteerd voor een afwijking met 15 centimeter omdat er geen enkele wooncontainer bestaat van 2,50 meter.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen.

Artikelen 5 tot 8

De artikelen 5 tot 8 worden zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen.

IV. EINDSTEMMING

Het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers, met het oog op tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen.

De verslaggevers, *De voorzitter,*

Els ROBEYNS
Hilde DE LOBEL

Jan PENRIS